

ECDO nh Hng D Liu Phn 2/2: Mt Kho Sòt Còc D Thng Khoa Hc Vĩ Lch S c Gii Thờch Tt Nht Bì Hìn Tng Lt Trờit Theo ECDO

Junho

Xut bn thông 2 nm 2025

Trang web (Ti bii ti óy): sovrynn.github.io

Kho Nghiên Cứu ECDO: github.com/sovrynn/ecdo

junhobtc@proton.me

Abstract

Vào thông 5 nm 2024, mt tộc gì trc tuyn n danh vì bit danh *The Ethical Skeptic* [45] ò ng ti mt lý thuyết t phò cú tổn lị Dao ng Tòch Rì Lũi vị Manti Ta Nhít (ECDO Dzhanibekov) [46]. Lý thuyết này khững ch xut rng Trờit t trc óy tng tri qua còc thay i thm khc t ng t v trc quay, góy ra mt trn i hng thy khi còc i dng trịn lỏn lc a do quòn tởnh quay, mị cùn a ra mt quò trỡnh a vĩ lý nguỷn nhón gii thờch cũng vì d liu cho thy mt ln lt ngc nh vy cú th sp xy ra. Mc dủ nhng d bởo v i hng thy vị tn th nh vy khững phi lị mị, lý thuyết ECDO lĩ c bit thuyết phc nh còch tip cn khoa hc, hìn i, a ngĩnh vị da trỏn d liu.

Bii bởo nghiỏn cu này lĩ phn th hai trong tng hp 2 phn v 6 thông nghiỏn cu c lp [25, 54] v lý thuyết ECDO, tp trung c th vĩa còc hìn tng khoa hc vĩ lch s d thng c gii thờch tt nht bì mt s kìn lt ngc Trờit t thm khc theo ECDO.

1. Gii thi

a cht hc ng nht hìn i vĩ lch s cho rng còc cnh quan a cht ln nh hm nũ Grand Canyon c hỡnh thnh trong hịng trũ nm [33]; rng mui tn ti Thung lng Cht (California) bì vớ ni óy tng nm đi i dng còch óy hịng trũ nm [32]; rng t tiỏn ca chũng ta còch óy 150 th h ò ã ãnh c i mớnh xỏy dng còc lng m khng l [63, 72]; vị rng còi gì lĩ "nhiỏn liu húa thch" ò cú tui i hịng trũ nm [31]. Cú l iu góy từ mù nht lĩ con ngi c tin lĩ ò xut hìn t 300,000 nm trc [40], nhng lch s ghi chỏp vị nn vn minh ch mị cú khong 5,000 nm - tng ng vì 150 th h ngi.

Nhng im bt thng nh vy, nh chũng ta s thy, c gii thờch tt nht bì còc lc a cht thm ha.

Hỡnh 1. Voi ma mũt Jarkov, mt cò th voi ma mũt Siberia 20,000 nm tui c bo qun hoĩn ho trong lp bún úng bng [17].

2. Voi ma mũt b úng bng chp nhỏng chũn trong bún

Mt loi d thng nh vy lĩ nhng con voi ma mũt c bo qun hoĩn ho, b úng lnh vị vũĩ trong bún, thng c tởm thy còc vũĩng Bc Cc (Hỡnh 1). Con voi ma mũt Beresovka, c phòt hìn Siberia b chũn vũĩ trong si bún, ò c bo qun gn nh hoĩn ho n mc tht ca nú vn cú th n c hịng ngĩn nm sau khi cht. Nú thm chừ cùn cú c thc n thc vt trong mĩng vị d dĩy, lĩm còc nhĩ khoa hc bì rĩ khi khững hĩu lĩm sao nú cú th b úng bng nhanh n vy nu nh vn ang gm c cớy hoa ngay trc khi cht [22]. Theo bởo cỏo, "Nm 1901 ò cú mt s chn ng khi phòt hìn xỏc nguỷn vn ca mt con voi ma mũt gn sũĩng Berezovka, vớ dng nh con vt nịy ò cht vớ lnh gia mũa hỏ. Nhng gớ cùn lĩ trong dĩy ca nú c bo qun rt tt vị cú c hoa mao lng cng nh u dĩ ang ra hoa: ngha lĩ nhng th nịy phi c nut vĩa khong cui thông By hoc u thông Tỏm. Con vt ò cht t ng t mc vn cùn gì trong mĩng mt m c vị hoa dĩ. Rũ rịĩng nú ò b cùn i bì mt lc cc k mnh vị b ht vng i hịng dm khi bởi c ca mớnh. Xng chu vị mt chón b gỏycon vt khng l nịy ò b qut ngỏ vị rĩ cht vớ lnh, vĩa úĩng thi

im bành thng núng nht trong nm" [26]. Thởm vớ ứ, "[Còc nhệ khoa hc Nga] ghi nhn rng ngay c lp niỏm mc trong cúng ca d dỳ con vt cng cú cu trũc sĩ c bo qun hoặi ho, iu nỳ cho thỳ thón nhũt ca nú ỏ b lý i bì mt quỏ trỡnh t nhĩỏn vũ cúng khng khip. Sanderson, c bít chữ ỳ n chỉ tít nỳ, ỏ em vn n Vin Cũng nghiêp Thc phm ỹng lnh Hoa K: Cn iu kin gờ lỳm ỹng nguyổn mt con voi ma mũt ti mc mị hịm lng m bốn trong nht ca thón th, ngay c niỏm mc d dỳ, khũng cú thi gian to thĩnh còc tỉnh th nc ln lỳm phỏ v cu trũc x th?... Vậi tun sau, Vin ỏ tr li Sanderson: iu ứ hoặi toặi bít kh thi. Vì tt c kin thc khoa hc vậi k thut hìn i, hoặi toặi khũng cú còch nộ lý nhũt ra khi mt xỏc cht ln nh voi ma mũt nhanh lỳm ỹng mị khũng hỡnh thĩnh còc tỉnh th nc ln trong tht. Hn na, sau khi th mị k thut khoa hc vậi k thut hìn cú, h ỏ xem xỏt t nhĩỏn vậi kt lun lỳ chng cú quỏ trỡnh t nhĩỏn nộ c bít n cú th lỳm c iu ứ" [56].

3. Hm nữ Grand Canyon

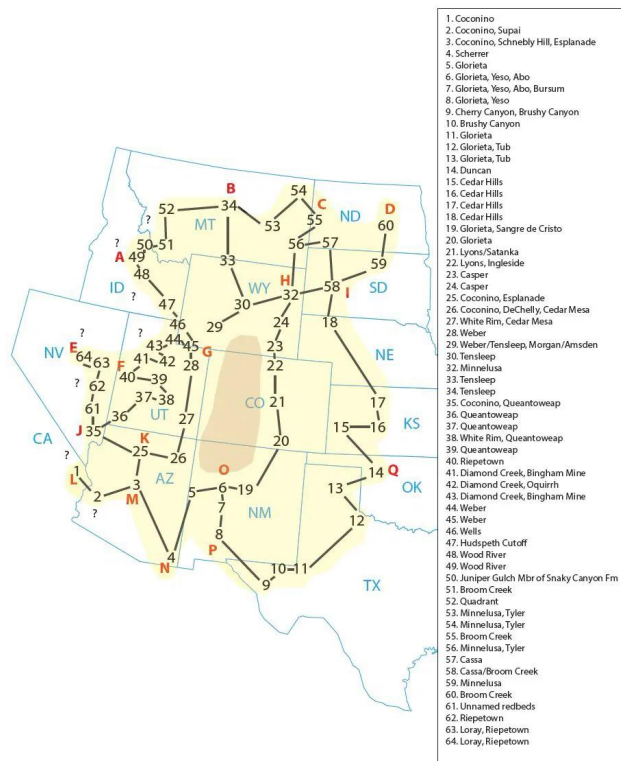
Hm nữ Grand Canyon, mt phn ca Lu vc Ln tóy nam Bc M, lỳ mt hìn tng t nhĩỏn khỏc gỳ ỳ ngun gc do thm ho (Hỡnh 2). u tóỏn, còc lp ỏ còt kt vậi ỏ vũi trm tồch to nỏn Grand Canyon kỏo dặi trỏn đĩn tồch khng l lỏn tí 2,4 triu km² [62]. Hỡnh 3 minh ha phm vậi lp ỏ Coconino Sandstone trỏn khp min tóy nc M. Nhng lp nm ngang ln vậi ng nht nh vậi ch cú th c hỡnh thĩnh ng thi mt lt.

Mt cỏi nhón gn hn vớ Hm nữ Grand Canyon cho chũng ta bít rng s lng ng ca nhng lp trm tồch rng ln nỳ cng xy ra ng thi vậi còc lc kin to òng k. hũu c iu nỳ, chũng ta phi quan sỏt k mt s khu vc trong hm nữ nỳ còc lp trm tồch ỏ b un cong vậi phi l ra. Còc nhệ nghiỏn cu t Answers in Genesis [2] ỏ quan sỏt còc mu ỏ t mt s np un nỳ dĩ kỡnh hìn vậi, chng hn nh np un Monument, vậi da trỏn vic thiũ còc c im òng l phi xut hìn nu còc np un hỡnh thĩnh trong thi gian dĩ dĩ tồc ng ca nhũt vậi ỏp sut, h ỏ kt lun rng còc lp trm tồch ỏ b un cong bì lc kin to khi chũng vn cùn mm, tc lỳ ngay sau khi c lng ng [49].

Zooming out, we find that the layers making up the

Hỡnh 2. Hm nữ Grand Canyon, tỉ Arizona, Hoa K [18].

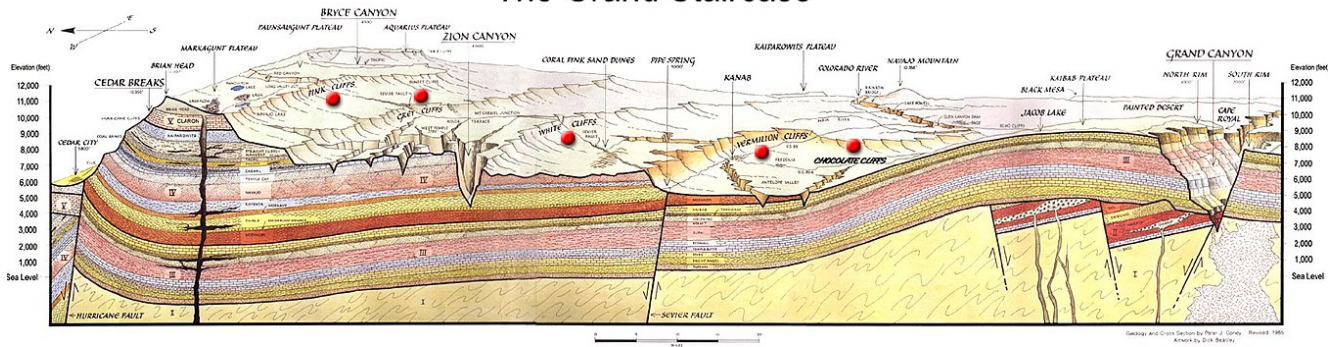
Hỡnh 3. Kỏch thc ca lp ỏ còt kt Coconino min tóy Hoa K [62].

Grand Canyon have not just been folded inside the canyon. The layers have been folded east in the East Kaibab Monocline [52], but also to the north in Cedar Breaks, Utah (Figure 4). This suggests that these layers may have all been folded together after they were laid down on top of each other in quick succession. For reference, the horizontal layers of the Grand Canyon are approximately 1700 meters in thickness. The scale of geological process required to lay down sediment layers a mile thick is enormous.

Khi nhón tng quỏt, chũng ta nhn thỳ rng còc tng ỏ to nỏn Hm nữ Grand Canyon khũng ch b un cong bốn trong hm nữ. Còc lp nỳ ỏ b un cong sang phỏa ỹng tỉ East Kaibab Monocline [52], nhng cng b un cong v phỏa bc Cedar Breaks, Utah (Hỡnh 4). iu nỳ cho thỳ còc lp nỳ cú th ỏ b un cong cũng nhau sau khi chũng c xp chng lỏn nhau trong mt khong thi gian ngn. tham kho, còc lp nm ngang ca Grand Canyon dĩ khong 1700 mỏt. Quy mũ ca quỏ trỡnh a cht cn thit lng ng còc lp trm tồch dĩ gn l đm lỳ rt ln.

The actual formation of the Grand Canyon is another issue of contention in modern geology. Uniformitarian geology proposes that the Grand Canyon was carved by the Colorado River over millions of years [34]. However, the Answers in Genesis research team believes that the Grand Canyon was most likely formed in a matter of weeks due to spillway erosion from an ancient lake breaching its boundaries, which removed massive amounts of sediment

The Grand Staircase

Hình 4. Cột lp trm tồch to nồh Hm nữi Grand Canyon (bổn phi ca hỏnh) tr đj trc tip v phỏa bc n Cedar Breaks, Utah (bổn trời ca hỏnh), nỉ tt c u b un cong lỏn trỏn [69].

as it carved out the canyon. There is evidence of a high-elevation lake east of the Grand Canyon in lake sediment deposits and marine fossils. Comparing the Grand Canyon to other large-scale examples of spillway erosion, such as Afton Canyon and Mount St. Helens, reveals similar topography, and shows that large canyons can be created rapidly through large amounts of flowing water [6].

Vic hỏnh thnh thc s ca Grand Canyon lĩ mt vn trnh cỏi khỏc trong ngĩnh a cht hĩn i. a cht ng nht cho rng Grand Canyon c to thnh bĩ sũng Colorado trong hĩng trũn nm [34]. Tuy nhiỏn, nhũm nghiỏn cu ca Answers in Genesis tĩn rng Grand Canyon rt cú th c hỏnh thnh ch trong vựi tun do hĩn tũg xũĩ mũn trũn t mt h c i vt qua ranh giũ ca nũ, loi b mt lng ln trm tồch khi ct qua hm nữi. Cũ bũg chũg v mt h nc cao ln phỏa ỹng Grand Canyon trong cỏt trm tồch h vựi hũa thch bĩn. So sỏnh Grand Canyon vĩ cỏc vớ d quy mũ ln khỏc v xũĩ mũn trũn, nh Hm nữi Afton vựi nữi St. Helens, cho thũy a hỏnh tũg t nhau, vựi chũg mĩnh rng cỏc hm nữi ln cú th c to ra nhanh chũng thũng qua lng nc chy ln [6].

Considering the scale of geological processes required to lay down sediment over such massive swathes of land, the concurrency of massive tectonic forces occurring soon after the sediment layers were laid down, and the miniscule size of the Colorado River in comparison to the massive scale of the Grand Canyon, it seems that there may have been nothing gradual about its formation.

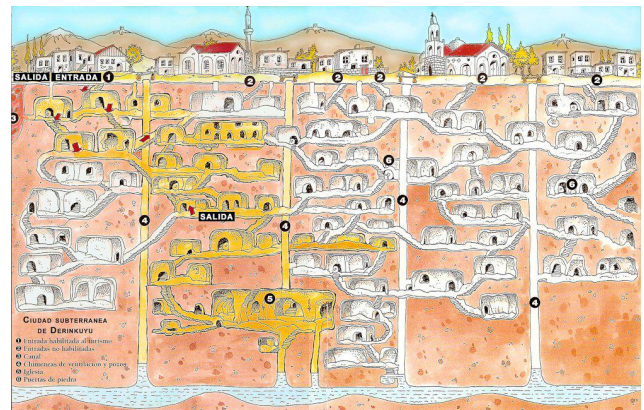
Xỏt v quy mũ ca cỏc quỏ trũnh a cht ỏn thĩt lng ng trm tồch trỏn đĩn tồch ln nh vy, s ng thĩ ca cỏc lc kĩn to mĩnh xy ra ngay sau khi cỏc lp trm tồch c hỏnh thnh, vựi kỏch thc nh bỗ ca sũng Colorado so vĩ quy mũ khũg l ca Grand Canyon, cú v nh quỏ trũnh hỏnh thnh ca nũ khũng h đĩn ra mt cỏch t t.

4. Thnh ph ngm Derinkuyu

Bổn ỏnh cỏc kĩm t thỏp, mt vớ d tuyt vĩ v k thut c i lĩ thnh ph ngm Derinkuyu (Hỏnh 5), nm Cappadocia, Th Nh

K. óy lĩ nĩ ln nht trong s hn 200 nĩ trũ n đĩ lũng t trong khu vc [11]. Thnh ph ngm nũy c tỏnh tũg cha tĩ 20.000 ngĩ vĩ cú 18 tũg, sỏu tĩ 85 mỏt. Mỏc đũ tuyt ca thnh ph cha xỏc nh chũn, nhũg nũ c c tỏnh ỏt nht ỏ cũ 2800 nm tuyt. Thnh ph nũy c khoỏt vựi ỏ nữi la mm [35, 67].

The reason Derinkuyu is interesting is because it's not clear why any community would decide to build an entire city underground. In order to create living space underground, every cavity must be carved out of rock. The rough shapes and textures of the underground tunnels make it clear these were carved with manual labor, rather than with power tools, which would have been orders of magnitude more difficult than building shelters above ground. In fact, it's not apparent why any human would want to permanently live underground during the confines of their earthly life, when agriculture, sunlight, nature, and exploration are only available above ground. Conventional "history" proposes that Derinkuyu was created by Christians who needed a secluded place to practice their religion [67]. But common sense would conclude that the most

Hỏnh 5. S thnh ph ngm Derinkuyu [41].

straightforward way to deal with enemies is "fight or flight", not "carve an underground city out of rock".

Lý do Derinkuyu thử v lị bi vớ khũng rủ ti sao bt k cng ng nọ li quyết nh xóy dng c mt thịnh ph đi lũng t. to ra khũng gian sinh sng đi lũng t, mị khoảng u phi c khoắt ra t ò. Hỡnh dng vị kt cu thủ ròp ca còc ng hm đi lũng t cho thý rủ rịng nhng ni nịy c khoắt bng sc lao ng th cũng, thay vớ dũng mỳ mức, iu nịy s khú khn hn hịng chnc ln so vớ vic xóy dng ni trũ n trổn mt t. Thc t, khũng rủ ti sao con ngi li mun sng vnh vin đi lũng t trong sut cuc i ca mớnh, khi mị nũng nghip, ònh sòng mt tri, thiổn nhiổn, vị khòm phò ch cú trổn mt t. "Lch s" trugn thng cho rng Derinkuyu c to ra bi nhng ngi C c cn mt ni n dt thc hịnh tũn giồ ca h [67]. Nhng l thng thớ cho rng còch hp lý nht i phú vi k thứ lị "chín u hoc chy trn", ch khũng phi "khoắt mt thịnh ph đi lũng t t ò".

The scale, depth, and thoughtfulness of the design of the underground city make it clear that it wasn't designed as a temporary military defensive structure to better fight invaders in times of duress, but rather, a long-term shelter to protect against fatal forces on the surface. Derinkuyu was equipped with not only basic bedrooms, kitchens, and bathrooms, but also stables for animals, water tanks, food storage, wine and oil presses, schools, chapels, tombs, and massive ventilation shafts (Figure 6). Why would a military shelter require a wine press and need to be be dug 85 meters deep with such complexity?

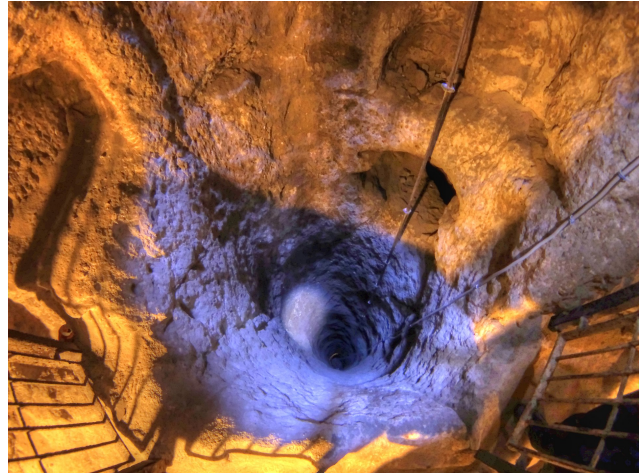
Quy mũ, sớu vị s t m trong thit k ca thịnh ph ngm nịy cho thý rủ rịng nú khũng c xóy dng lịm mt cu trũc phùng th quón s tm thi nhm chín u vi quón xóm lc trong thi k nguy nan, mị ỹng hn lị mt ni trũ n lóu dịi bo v con ngi khi còc th lc nguy him trổn b mt. Derinkuyu khũng ch cú phùng ng, bp vị nhị v sinh c bn, mị cùn cú c chung tri cho ng vt, bn cha nc, kho lng thc, mỳ ộp ru vang vị du, trng hc, nhị nguy n, hm m, vị trc thũng giú khng l (Hỡnh 6). Ti sao mt ni trũ n quón s li cn mỳ ộp ru vang vị phi c ịo sớu n 85 mỗt vi s phc tp nh vy?

The most plausible explanation for the creation of Derinkuyu would have been a pressing need to prepare a long-term, self-sustaining shelter to protect against catastrophic geophysical forces on Earth's surface.

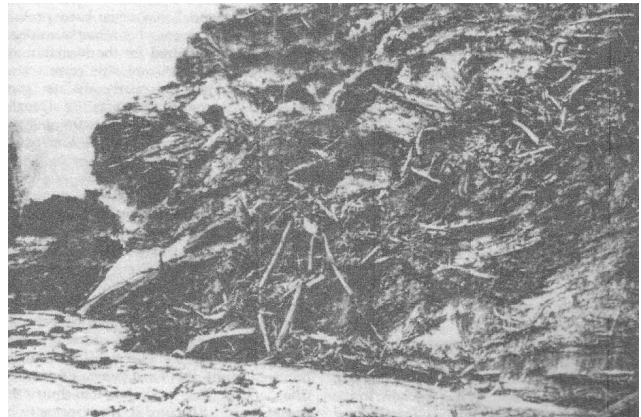
Gii thỏch hp lý nht cho vic xóy dng Derinkuyu chõnh lị s cn thit bc thit phi chun b mt ni trũ n lóu dịi, t duy trớ, nhm bo v khi còc lc lng a cht thm khc trổn b mt Trời t.

5. S Tỏch Ly Sinh Khi

Hn hp sinh khi ca nhiu loịi ng vt vị thc vt khỏc nhau, thng c tốm thý đi dng húa thch trong còc lp trm tỏch, lị mt hin tng bờ n khỏc. Trong "Reliquoô Diluvianô", Mc s William Buckland mũ t chi tit còc phỏt hin v nhiu loịi ng vt mị khũng cú lý do nọ gii thỏch c ti sao li cũng tn ti, ri rỏc khp nc Anh vị Chóu Óu, b chũn vớ trong còc lp trm tỏch 'diluvium' [13]. Nhng hn hp xng ng vt nh vy cng c phỏt hin hang Skjonghelleren trổn o Valdroy, Na Uy. Trong hang nịy,

Hỡnh 6. Mt gịng thũng giú sớu Derinkuyu [67].

Hỡnh 7. "Bứn" Alaska, bao gm còc mnh vn ca cớy ci, thc vt vị ng vt ri rỏc hn lon trong phứ sa vị bng ỳng bng [57].

hn 7.000 b xng ng vt cú vũ, chim vị cò ò c phỏt hin trn ln qua nhiu lp trm tỏch [27]. Mt vớ d khỏc lị San Ciro, "Hang ca nhng Ngì Khng L", Ỗ. Trong hang nịy, nhiu tn xng ng vt cú vũ, ch yu lị hị mỗ, c phỏt hin trong tởnh trng ti n mc chũng b ct ra lịm trang sc vị xut khu sn xut bt ỏn. Xng ca còc loịi ng vt khỏc nhau c cho lị ò b trn ln, gõy, v vn vị phỏn tòn thịnh còc mnh nh [38, 37]. Mendes c i, Ai Cp, mt hn hp còc loịi xng ng vt ò c phỏt hin trn ln vi t sỏt thý tnh (húa thý tnh) [30]. Nhng phỏt hin nh vy cú th góy bi ri, nhng li c gii thỏch d dịng bi còc trn ln ỏ ph lp còc hn hp xỏc ng vt trong còc lp trm tỏch, y còc ng vt vọ hang hoc chũn sng chũng, vị trong trng hp sinh khi b húa thý tnh Ai Cp, lị do còc xung in ln hu lt t s dch chuy n lủi-manti. Hỡnh 7 mũ t mt phn l ra in hỡnh ca "bứn"sinh khi Alaska [41].

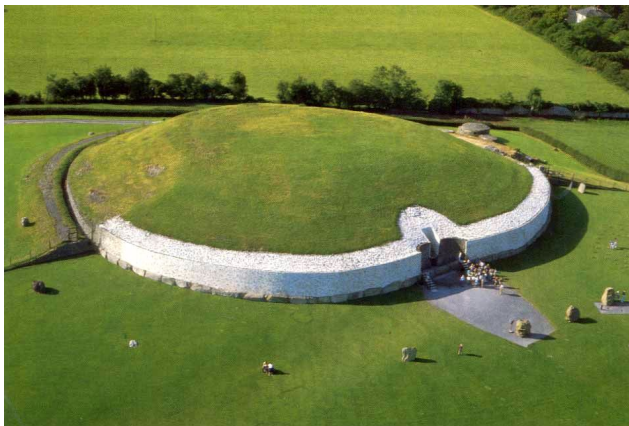
6. Hm Trữ n C i

Tiểu chủng ta ã li nhũ cũng trỡnh c i c k thut húa cao, ni ã phòt hin ra còc di ct ngi. Nhng cũng trỡnh nỳ thng c cho lĩ còc lng m c xỏy dng cu k, nhng nu nhỡn k hn, cú th óy thc s lĩ còc hm trữ n c i.

Mt vờ d tuyt vi lĩ Newgrange (Hỡnh 8), tng ịi chỡnh trong qun th Brĩ na Búinne, mt tp hp còc cũng trỡnh c i bao gm còc m hỡnh lang. Nhng ngũĩ m nỳ bao gm mt hoc nhũ bung chũn ct c ph bng t hoc ò vĩ cú mt li vjo hp lĩm bng nhng tng ò ln [72]. óy lĩ mt vờ d v k thut xỏy dng rng ln cho mt cũng trỡnh phc tp c bo v, c xỏy dng qua nhũ th h, dng nh ch chũn ct mt s òt ngi, nhng ngi thm chờ khũng cùn sng khi quỏ trỡnh xỏy dng bt u. Khi nú c phòt hin li bi mt ch t a phng vjo nm 1699, nú ã b chũn vũĩ trong t.

Mt cỏi nhỡn lt qua cu trũc ò cho thy n lc to ln b ra xỏy dng nú - Newgrange bao gm khong 200.000 tn vt liũ. Bỏn trong nú, "...lĩ mt hỡnh lang cú bung, cú th tip cn qua mt li vjo phỏa ỹng nam ca tng ịi. Hỡnh lang kỏo dũĩ 19 mốt (60 ft), tc khong mt phn ba chiũ dũĩ vjo trung tótm ca cu trũc. cũ hỡnh lang cú ba bung nh ni vĩ mt bung trung tótm ln hn vĩ mòi vũm hỡnh vũm chũp cao... Còc bc tng ca hỡnh lang nỳ c to nỏn t nhng tm ò ln ịi orthostat, vĩ hai mĩ hai tm phỏa tóy vĩ hai mĩ mt tm phỏa ỹng. Chũng cao trung bỡnh 1ĩ mốt [72]. Cng cú nhng chi tit k thut chng thm rt phc tp. Vờ d, mòi ngũĩ, Còc khe h trỏn mòi c trỏt bng hn hp t nung vĩ còt bin chng thm nc vĩ t hn hp nỳ ò thu c hai niỏn i cacbon phũng x tp trung quanh nm 2500 TCN cho kt cu ca ngũĩ m [36]. Ngoĩ ra, mt nỏng nn dn vjo bung trong cng cú th c thc hin vờ mc òch tng t: "Vờ sỡn ca hỡnh lang vĩ bung ca ngũĩ m theo òc ca ngn i ni tng ịi c xỏy dng nỏn cú s chỏnh lch gn 2 mốt ịa cao ca li vjo vĩ bỏn trong bung" [36].

Vĩc thiũ hịĩ ct bỏn trong cng lĩ mt im òng chũ ỳ. Còc cuc khai qut ò phòt hin còc mnh xng chỳ vĩ khũng chỳ, i din cho mt vĩ ngi, rĩ ròc trong hỡnh lang. Vĩc xỏy dng Newgrange c c tỡnh kỏo dũĩ òt nht vĩ th h ãa trỏn niỏn i

Hỡnh 8. Newgrange, Ireland - xem du khỏch ti li vjo sỏ sỏnh kờch thc.

carbon ca còc vt liũ bỏn trong. Ti sao mt cng ng c i li b ra rt nhũ cũng sc xỏy dng mt ngũĩ m khng l, k thut cao ch rĩ ròc xng ca mt vĩ ngi ò khut trong li i ca nú? Hp lĩ hn nhũ khi cho rng nhng cu trũc ò megalith c xa vĩ c chng thm cn thn nỳ thc ra c xỏy dng lĩm ni trữ n cho con ngi nhũm bo v h trc nhng thm ha nh k ca Trờĩ t.

Ti Huelva, mĩn nam Tóy Ban Nha, mt vờ d tng t lĩ Dolmen de Soto (Hỡnh 9), mt trong khong 200 a im tng t trong khu vc [68, 21]. óy lĩ mt cu trũc tĩnh gn, c thĩt k k lng bng còc khi ò megalith vĩ cú ng kờnh 75 mốt. Theo bởo cỏo, ch tởm thy tởm b hịĩ ct khi khai qut, tt c u c chũn t th thai nhĩ.

7. cp v nhng D thng òng chũ ỳ

Trong phn nỳ, tũĩ s cp ngn gn n mt s d thng òng chũ ỳ hn, tt c u c ịĩi thỏch hp lĩ bi mt thm ha tng t ECDO.

7.1. D thng Sinh hc

Mt s d thng sinh hc òng chũ ỳ lĩ nũt tht di trũyn vĩ húa thch cỏ voi trong t lin. Zeng vĩ cng s (2018) ò mũ phng 125 trỡnh t nhĩm sc th Y t ngi hin i, vĩ ãa trỏn còc im tng ng vĩ t bin trong DNA, xỏc nh mt nũt tht suy ịĩm ðón s nam ịĩi n 95% vjo khong 5.000 n 7.000 nm trc (Hỡnh 10) [74]. Húa thch cỏ voi ò c tởm thy cao hịĩng trm mốt trỏn mc nc bin, ti Swedenborg, Michigan, Vermont, Canada, Chile, vĩ Ai Cp [19, 60, 5, 48]. Còc húa thch cỏ voi nỳ c tởm thy nhũ trng thỏĩ khỏc nhau: c bo qun hoĩn ho, nm trong m lĩ phỏa trỏn còc lp bng tỏch, hoc b chũn vũĩ trong trm tỏch. S lng mu vt ti nhng a im nỳ ão ng t vĩ cỏi cho n hn mt trm cỏi. Cỏ voi lĩ loĩĩ sinh vt bin sỏu vĩ him khi tip cn gn b bin. Lĩm th njo mĩ nhng con cỏ voi nỳ li xut hin nhng v trỏĩ cú cao nh vy, thm chờ khong cỏch xa t lin?

Trong lch s Trờĩ t ò tng xy ra nhũ s kin tuyt chng hịĩng lot, c nghiỏn cu k lng nht lĩ "Nm s kin ln"ca k Phanerozoic: s kin tuyt chng cũĩ Ordovic (LOME), cũĩ Devon (LDME), cũĩ Permi (EPME), cũĩ Trias (ETME), vĩ cũĩ Creta (ECME)

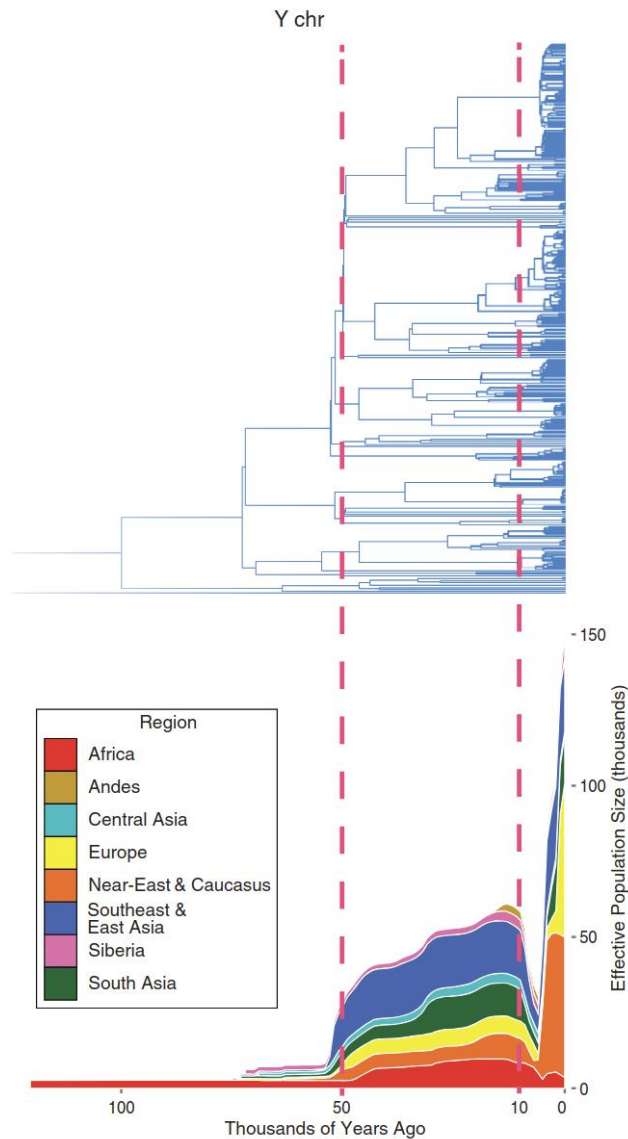

Hỡnh 9. Dolmen de Soto, Tóy Ban Nha [67].

[3, 64]. Thít k l, mt s trong còc s kin tuyt chng nỳ c phón loi lỳ xy ra cừng thĩ k lch s vi nhiu lp t ò ca Hm nữ Grand Canyon, c th lỳ còc lp ò ca k Permi vị Devon.

7.2. Còc d thng vt lý

Cú rt nhiu cnh quan ngoị Hm nữ Grand Canyon cng cú kh nng c hnh thnh bi còc lc tịn phò d di. Bng chng v dùng chy nc khng l trón lc a cú th c tòm thỹ còc gn súng dùng chy khng l trón toịn cu. Mt vò d lỳ khu Channeled Scablands khu vc Tóy Bc Thòi Bnh Dng. óy, ta khũng ch nhơn thỹ còc hìn tng cnh quan trm tồch vị còc tng ò trũ dĩ, mị cùn cú hn mt trm dõy gn súng ln hnh thnh do dùng chy cc mnh

Hình 10. Mt nữ tht c chại di truyên th hìn s sịng lc 95% nam gii khong 6.000 nm trc [74].

[7, 10]. óy lỳ nhng phiổn bn quy mữ ln hn ca còc gn súng trón nn còt ca lũng sui. Nhng gn súng nỳ cú th tòm thỹ khp ni trón th gii nh Phòp, Argentina, Nga, vị Bc M [24]. Hnh 11 mữ t mt s gn súng nỳ ti bang Washington ca Hoa K [12].

Hình 11. Còc gn súng dùng chy khng l ti h bng Columbia, bang Washington [12].

Hình 12. Nhng tr ò khng l rmg quc gia Trng Gia Gii, min nam Trung Quc.

Hình 13. Ct ò bin Old Man of Hoy, Scotland [9].

to ô c to ra trong phòng thờ nghiêm đi iu kin kim soát, ch yu lị nhit cao, ch trong 2-8 thòng [20].

Còc phng phòp nh tui ng v phúng x khòc ngoi nh tui bng cacbon cng cú th khũng chònh xòc. Nhúm nghiõn cu Answers in Genesis ô tòm thy s khũng nht quòn trong còc kt qu nh tui t còc phng phòp nịy, iu nịy lịm dy lỏn nghi ng v tin cy ca chũng [50]. Thm chò, mũ mm cha t bọ mầu, mch mầu vị collagen ô c tòm thy trong hị ct khng long c cho lị ô hịng trm triu nm tui [44, 4]. Da trỏn nhng gờ chũng ta bit, cú kh nng còc tui c chp nhn rng rỏi liỏn quan n niỏn i a cht vị còc vt liu vt lý nh ò vị nhiỏn liu hóa thch ca Tròi t cú th sai lch hịng nhiu bc ln.

9. Kt lun

Trong bị vit nịy, tũi ô cp n nhng d thng thuyt phc nht cho thy ngun gc thm ha vị c gii thờch tt nht bị mũ hnh lt Tròi t ECDO. Tuy còc trng hp c trỏnh bịy rt a dng, nhng b su tp nịy cùn cha y nhiu d thng khòc ô c tng hp vị cũng khai trỏn kho GitHub nghiõn cu ca tũi [25].

10. Li cm n

Cm n Ethical Skeptic, tòc gi gc ca lun ECDO, vớ ô hoịn thịnh cũng trỏnh xut sc, t phò ca mớnh vị chia s nú vi th gii. B ba lun ca ũng [46] vn lị tòc phm mang tởnh nn tng i vi lý thuyt Dao ng Dzhanibekov Tỏch ri Lủi-Manti sinh nhit (ECDO), vị cha ng nhiu thũng tin hn rt nhiu so vi phn tũi ô tũm tt ngn gn óy.

Vị d nhiỏn, xin gi li cm n n nhng ngi khng l mị chũng ta ng trỏn vai h; nhng ngi ô thc hìn mị nghiõn cu vị iu tra lịm nỏn cũng trỏnh nịy, vị ô cng hìn mang ònh sòng n cho nhón loi.

Tii liu tham kho

- [1] *Proceedings of the Boston Society of Natural History, Vol. XXIV*. Printed for the Society, 1890. Includes nine plates.
- [2] Answers research journal, 2008–present. <https://answersresearchjournal.org>.
- [3] Theory and classification of mass extinction causation. *National Science Review*, 11(1), January 2024. Published: 08 September 2023.
- [4] K. Anderson. Dinosaur tissue: A biochemical challenge to the evolutionary timescale. *Answers in Depth*, 2016.
- [5] C. Anderung, S. Danise, A. G. Glover, N. D. Higgs, L. Jonsson, R. Sabin, and T. G. Dahlgren. A swedish subfossil find of a bowhead whale from the late pleistocene: shore displacement, paleoecology in south-west sweden and the identity of the swedenborg whale (*balaena swedenborgii* liljeborg). *Historical Biology: An International Journal of Paleobiology*, 2013.
- [6] S. A. Austin, E. W. Holroyd III, and D. R. McQueen. Remembering spillover erosion of grand canyon. *Answers Research Journal*, 13:153–188, 2020.
- [7] V. R. Baker. The channeled scabland: A retrospective. *Annual Review of Earth and Planetary Sciences*, 37:6.1–6.19, 2009.
- [8] O. Bar-Yosef. The walls of jericho: An alternative interpretation. *Current Anthropology*, 27(2):157–162, 1986. [Accessed July 19, 2018].
- [9] BBC News. Putting a name to those who have scaled the old man of hoy, 2023. Accessed: 2025-02-09.
- [10] C. Bentley. The channeled scablands, 2019. Accessed: 2025-02-09.
- [11] R. Bixio and A. Yamao. Underground shelters in cappadocia. 10 2023.
- [12] J. H. Bretz. Lake missoula and the spokane flood. *Geological Society of America Bulletin*, 41:92–93, 1930.
- [13] W. Buckland. *Reliquiae Diluvianae; or, Observations on the Organic Remains Contained in Caves, Fissures, and Diluvial Gravel, and on Other Geological Phenomena, Attesting the Action of an Universal Deluge*. J. Murray, London, 1823. Public Domain, Wellcome Collection.
- [14] W. contributors. Ötälhuyyk — wikipedia, the free encyclopedia, 2025. Accessed: 2025-02-09.
- [15] W. S. Downey and D. H. Tarling. Archaeomagnetic dating of santorini volcanic eruptions and fired destruction levels of late minoan civilization. *Nature*, 309:519–523, 1984.
- [16] Encyclopædia Britannica. Sir arthur evans. *Encyclopædia Britannica*, 2025. Accessed: 2025-02-09.
- [17] Futura-Sciences. Chasseurs de science : Jarkov, le mammoth de 23 tonnes hōliportō, 2025. Accessed: 2025-02-07.
- [18] GetYourGuide. Canyoning in grand canyon. <https://www.getyourguide.com/grand-canyon-1489/canyoning-tc65/>. Accessed: 2025-02-07.
- [19] P. D. Gingerich. Wadi al-hitani or valley of whales an eocene world heritage site in the western desert of egypt. *Geological Society, London, Special Publications*.
- [20] R. Hayatsu, R. L. McBeth, R. G. Scott, R. E. Botto, and R. E. Winans. Artificial coalification study: Preparation and characterization of synthetic macerals. *Organic Geochemistry*, 6:463–471, 1984.
- [21] Herodotus. *An Account of Egypt*. Project Gutenberg, 2006. EBook #2131, Release Date: February 25, 2006, Last Updated: January 25, 2013.
- [22] J. Holland. Mystery of the mammoth and the buttercups, 1976. <https://www.gi.alaska.edu/alaska-science-forum/mystery-mammoth-and-buttercups>.
- [23] Junho. Ecdo kmls. <https://github.com/sovrynn/ecdo/tree/master/5-TOOLS-DEV/dev/0-completed-kmls>. Accessed: 2025-02-09.
- [24] Junho. Mega-current ripples. <https://github.com/sovrynn/ecdo/tree/master/1-EVIDENCE/physical-material/water-flow-structures/mega-current-ripples>. Accessed: 2025-02-09.
- [25] Junho. Ecdo github research repository, 2024. <https://github.com/sovrynn/ecdo>.
- [26] P. Kolosimo. Timeless earth, 1968. https://archive.org/details/timelessearth_201908.
- [27] E. Larsen, S. Gulliksen, S.-E. Lauritzen, R. Lie, R. Løvlie, and J. Mangerud. Cave stratigraphy in western norway; multiple weichselian glaciations and interstadial vertebrate fauna. *Boreas*, 16(3):267–292, 2008.
- [28] B. Lehner, M. Anand, E. Fluet-Chouinard, F. Tan, F. Aires, G. Allen, P. Bousquet, J. Canadell, N. Davidson, M. Finlayson, T. Gumbricht, L. Hilarides, G. Hugelius, R. Jackson, M. Korver, P. McIntyre, S. Nagy, D. Olefeldt, T. Pavelsky, and M. Thieme. Mapping the worlds inland surface waters: an update to the global lakes and wetlands database (glwd v2), 07 2024.
- [29] Y. Li. Ocean erosion: the main cause of zhangjiajie landform. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*, 513:012055, 07 2020.
- [30] M. J. Magee, M. L. Wayman, and N. C. Lovell. Chemical and archaeological evidence for the destruction of a sacred animal necropolis at ancient mendes, egypt. *Journal of Archaeological Science*, 23(4):485–492, 1996.
- [31] B. Mazumder. Coal deposits, mining and beneficiation. In *Coal Science and Engineering*. Elsevier, 2012. Chapter in edited volume.
- [32] National Park Service. Geology - death valley national park. <https://www.nps.gov/deva/learn/nature/geology.htm>. Accessed: February 13, 2025.
- [33] National Park Service. Geology - grand canyon national park. <https://www.nps.gov/grca/learn/nature/grca-geology.htm>. Accessed: 2025-02-13.
- [34] National Park Service. Geology grand canyon national park, 2025. Accessed: 2025-02-07.
- [35] V. Nyvlt, J. Musölek, J. ejka, and O. Stopka. The study of derinkuyu underground city in cappadocia located in pyroclastic rock materials. *Procedia Engineering*, 161:2253–2258, 12 2016.
- [36] M. J. O’Kelly. *Newgrange: Archaeology, Art and Legend*. New Aspects of Antiquity. Thames & Hudson, London, reprint edition, 1988.

- [37] R. Pellerito. Gli archi di san ciro e i giganti di monte grifone. <https://archivioopensamenti.blogspot.com/2017/05/gli-archi-di-san-ciro-e-i-giganti-di.html>, May 2017. Annotazioni di Rosanna Pellerito. Traduzione di Mariella Ferraro. Blog di Piero Carbone.
- [38] J. Prestwich. Xviii. on the evidences of a submergence of western europe, and of the mediterranean coasts, at the close of the glacial or so-called post-glacial period, and immediately preceding the neolithic or recent period. *Philosophical Transactions of the Royal Society of London. Series A*, 184:903–956, 1893.
- [39] G. Prieto. The early initial period fishing settlement of gramalote, moche valley: A preliminary report. *Peruvian Archaeology*, 1, 2014.
- [40] J. P. Rafferty. Just how old is homo sapiens? n.d. Accessed: 2025-02-13.
- [41] Reddit user. Does there exist a D&D style map/floor plan of Derinkuyu, the Turkish underground city? The 3D cross view is cool, but I would love to see an actual floorplan of this place., 2025. [Online; accessed 8-February-2025].
- [42] W. Ryan. Catastrophic flooding of the black sea. *Annual Review of Earth and Planetary Sciences - ANNU REV EARTH PLANET SCI*, 31:525–554, 05 2003.
- [43] M. D. Sanchez-Lopez. Territory and lithium extraction: The great land of lipez and the uyuni salt flat in bolivia. *Political Geography*, 90:102456, October 2021.
- [44] M. H. Schweitzer, J. L. Wittmeyer, J. R. Horner, and J. K. Toporski. Soft-tissue vessels and cellular preservation in *Tyrannosaurus rex*. *Science*, 307(5717):1952–1955, 2005.
- [45] T. E. Skeptic. <https://theethicalskeptic.com/>.
- [46] T. E. Skeptic. Master exothermic core-mantle decoupling dzhanibekov oscillation (ecdo) theory, 2024. <https://theethicalskeptic.com/2024/05/23/master-exothermic-core-mantle-decoupling-dzhanibekov-oscillation-theory/>.
- [47] P. V. Smith. The occurrence of hydrocarbons in recent sediments from the gulf of mexico. *Science*, 116(3017):437–439, 1952.
- [48] Smithsonian Institution. Cerro ballena, 2016. Accessed: 2025-02-08.
- [49] A. Snelling. The monument fold, central grand canyon, arizona. *Answers Research Journal*, 16:301–432, 2023.
- [50] A. A. Snelling. Radioisotope dating of rocks in the grand canyon. *Creation*, 27(3):44–49, 2005.
- [51] A. A. Snelling. Carbon-14 in fossils, coal, and diamonds. *Answers in Genesis*, 2012.
- [52] A. A. Snelling and T. Vail. When and how did the grand canyon form? *Answers in Genesis*, 2014.
- [53] M. Staubwasser and H. Weiss. Holocene climate and cultural evolution in late prehistoricearly historic west asia. *Quaternary Research*, 66(3):372–387, November 2006.
- [54] C. Stone. Nobulart, 2025. <https://nobulart.com/>.
- [55] TalkOrigins. Flood stories from around the world, 2002. <https://talkorigins.org/faqs/flood-myths.html>.
- [56] C. Thomas. The adam and eve story, 1963.
- [57] C. Thomas. *The Adam And Eve Story: The History Of Cataclysms (Full Version Uncensored)*. Open Source Collection, 2022. Originally classified by the CIA, a censored version is available online.
- [58] UNESCO World Heritage Centre. South china karst, 2007. Accessed: 2025-02-09.
- [59] S. Varela, J. González-Hern nder, L. Sgarbi, C. Marshall, M. Uhen, S. Peters, and M. McClennen. paleobiodb: An r package for downloading, visualizing and processing data from the paleobiology database. *Ecography*, 38, 04 2015.
- [60] I. Velikovsky. *Earth in Upheaval*. 1955. Accessed: 2025-02-06.
- [61] M. Wheeler. *Walls of Jericho*. Readers Union and Chatto & Windus, 1958.
- [62] J. Whitmore. Lithostratigraphic correlation of the coconino sandstone and a global survey of permian eolian sandstones: Implications for flood geology. *Answers Research Journal*, 12:275–328, 2019.
- [63] Wikipedia. Great pyramid of giza. https://en.wikipedia.org/wiki/Great_Pyramid_of_Giza#Interior.
- [64] Wikipedia contributors. Extinction event — Wikipedia, the free encyclopedia, 2024. [Online; accessed February 9, 2025].
- [65] Wikipedia contributors. 4.2-kiloyear event — Wikipedia, the free encyclopedia, 2025. [Online; accessed February 9, 2025].
- [66] Wikipedia contributors. 8.2-kiloyear event — Wikipedia, the free encyclopedia, 2025. [Online; accessed February 9, 2025].
- [67] Wikipedia contributors. Derinkuyu underground city — Wikipedia, The Free Encyclopedia, 2025. [Online; accessed 7-February-2025].
- [68] Wikipedia contributors. Dolmen de Soto — Wikipedia, The Free Encyclopedia, 2025. [Online; accessed 8-February-2025].
- [69] Wikipedia contributors. Grand staircase, 2025. Accessed: 2025-02-07.
- [70] Wikipedia contributors. Jericho — Wikipedia, The Free Encyclopedia, 2025. [Online; accessed 9-February-2025].
- [71] Wikipedia contributors. Nampa figurine, 2025. Accessed: 2025-02-09.
- [72] Wikipedia contributors. Newgrange – Burials. <https://en.wikipedia.org/wiki/Newgrange#Burials>, February 2025. [Accessed: 2025-02-08].
- [73] G. Yang, M. Tian, X. Zhang, Z. Chen, R. Wray, G. Zhiliang, Y. Ping, Z. Ni, and Z. Yang. Quartz sandstone peak forest landforms of zhangjiajie geopark, northwest hunan province, china: Pattern, constraints and comparison. *Environmental Earth Sciences - ENVIRON EARTH SCI*, 65, 03 2012.
- [74] T. C. Zeng, A. J. Aw, and M. W. Feldman. Cultural hitchhiking and competition between patrilineal kin groups explain the post-neolithic y-chromosome bottleneck. *Nature Communications*, 9, 2018. Open Access.